

ARS TRADUCENDI

Subiect limba italiană

Traducere din limba română în limba italiană

cl. VII-VIII

Eu nu am avut o problemă când am trecut la folosirea computerului. Am scris toată viața de mână, dar a venit un moment în care mi-am dat seama că, scriind direct la computer, economisesc timp. Aveam, dintr-o dată, la îndemână un instrument mult mai performant decât mașina de scris. Am avut, totuși, o ușoară ezitare când am înlocuit foaia albă de hârtie cu ecranul. Când scriam de mână, era clar că rezultatul îmi aparținea. Era textul *meu*. Când am început să scriu pe ecranul computerului, mi s-a părut că ceea ce scriam aparținea mai mult computerului decât mie.

(Text adaptat după Andrei Pleșu, *Despre inimă și alte eseuri*, Humanitas, 2017)

ARS TRADUCENDI

Subiect limba italiană

Traducere din limba română în limba italiană

cl. IX – X

De multe ori "inima" este înțeleasă ca un echivalent al "sufletului". (...) Ceea ce vreau să dovedesc este că, dimpotrivă, inima este *altceva și mai mult* decât sufletul. (...) Se vorbește foarte mult, în viața curentă, despre suflet. Sufletul a devenit o instanță atât de nobilă, atât de fermecătoare, încât nu există om să nu-l invoce într-un moment sau altul. (...) Despre inimă există în general două accepțiuni: (...) inima romantică, inima afectelor, a emoțiilor, a febrilității sentimentale și inima clinică, radicală, fatală. Există și opoziția dintre *inimă* și *mințe*. Inima este organul cu care îți pasă de lucruri, cu care reacționezi, mai mult sau mai puțin sentimental la ceea ce este în jurul tău, în vreme ce mințea e ceva cu care faci ordine, cu care sistematizezi, cu care faci calcule reci. Inima e flacăra mereu activă a *emoțiilor* noastre, mințea e responsabilă cu *judcățile*.

(Text adaptat după Andrei Pleșu, *Despre inimă și alte eseuri*, Humanitas, 2017)

ARS TRADUCENDI

Subiect limba italiană

Traducere din limba română în limba italiană

cl. XI –XII

Inima e sediul stărilor difuze ale sufletului. De câte ori vrei să spui ceva greu de exprimat, te referi la inimă. Când nu poți defini clar ce simți, pretinzi că "așa-ți spune inima". Există multe alte expresii precum: "mă doare inima să văd că...", "îmi tresaltă inima de bucurie", "fă cum te lasă inima" etc. Limba română este și-n această privință foarte bogată: vorbim de "inimă grea", "inimă rea" (a muri de "inimă rea", adică de prea mult chin interior), de "inimă bună", de "inimă mare", de "inimă rece", "inimă de piatră", "inimă deschisă" ș.a.m.d. (...)

Iubirea, afecțiunea, bucuria, durerea sunt lucruri care se trăiesc și se exprimă, în primul rând, în spațiul intim al inimii. Inima apare în acest context ca un adevărat "concentrat" al persoanei (...) Ceea ce suntem în mod esențial este ceea ce inima noastră ne face să fim. Cu alte cuvinte, inima e expresia supremă a identității noastre, a ceea ce e mai adânc și mai specific în noi.

(Text adaptat după Andrei Pleșu, *Despre inimă și alte eseuri*, Humanitas, 2017)

ARS TRADUCENDI

Subiect limba engleza

Traducere din limba română în limba engleza

cl. VII-VIII

Am citit iarăși paginile de internet despre condor. L-am înșirat cu voce tare informațiile care mi se păreau cele mai interesante. Selectam tot ce consideram important, i le citeam rar, răspicat, mă opream și mă uitam la el, ca să văd dacă are ceva de întrebare. Era limpede că pe majoritatea le auzea pentru prima oară.

Am înțeles că Isidor știa mult mai multe despre tot ce e-n jur decât despre el. Din cușca lui, observase lumea vreme de patruzeci de ani, învățase o grămadă de lucruri privind și ascultând, dar despre el însuși nu știa la fel de multe. În fond, nu mai întâlnise pe altul ca el.

— Condorul andin (*Vultur gryphus*) este răspândit în Munții Anzi și pe coasta vestică a Americii de Sud. Are cele mai mari dimensiuni dintre toate păsările din emisfera vestică, am citit.

Isidor a ridicat din umeri.

M-am întins și-am luat globul pământesc de pe un raft de deasupra biroului. L-am rotit, apoi i-am arătat cu un deget America de Sud, coasta vestică.

Mi-a urmărit degetul foarte atent.

— Condorul are lungimea de 1-1,5 metri și deschiderea aripilor de 3-3,5 metri, am continuat. Isidor s-a ridicat în picioare, a plecat capul și a privit în jos, de parcă și-ar fi estimat înălțimea. Apoi a întins o aripă ușor, spre perete, atent să nu dărâme calendarul.

O vară cu Isidor

Veronica D. Niculescu

ARS TRADUCENDI

Subiect limba engleza

Traducere din limba română în limba engleza

cl. IX – X

Încetul cu încetul, aproape toți din vagonul lui și din tot trenul au început să creadă că se îndreaptă spre Siberia. Auziserăm și noi de Siberia. Mătușa mea ne-o arătase o dată pe globul ei pamântesc, pe care-l învârtea cu blândețe (nu ca mine) și nouă ni s-a părut că e la marginea lumii. "Ocupă mare parte din Rusia și e o zonă cu multe bogății, de la diamante la aur și alte metale importante. Asta ni se părea atrăgător dar ea ne-a retezat imediat elanul de căutători de aur și diamante. Ne-a prevenit că temperaturile ajung adesea până la minus 50 de grade Celsius, ba și mai frig, ceea ce ni s-a părut de neimaginat. Noi la minus 10 grade degeram și, oricâte perechi de ciorapi de lână aveam în cizme, veneam acasă cu picioarele bocnă. În plus, am fost avertizați de mătușa mea, în Siberia media populației e de trei oameni pe kilometru pătrat. Era tot imposibil de imaginat, dat fiind că în casa noastră eram 12 oameni pe câțiva metri pătrați. Principalele orașe din Siberia se terminau în *-sk*: Novosibirsk, Omsk, Tomsk, Irkutsk, Krasnoiask. Ne-a mai spus și cu ce se mărginește Siberia la nord, sud, est și vest, ne-a arătat munții și câmpiile și apele ei, dar asta nu ne-a interesat atât de mult. Geografia, la fel ca toate celelalte lucruri pe care le învățăm din mers, ne plăcea numai când o puteam raporta, oricât de puțin, la viața noastră.

244 cuvinte

Ioana Pârvulescu – *Inocenții*

ARS TRADUCENDI

Subiect limba engleza

Traducere din limba română în limba engleza

cl. XI –XI

Caiet de răscolat gânduri

Cînd am început să scriu, în jurul vârstei de 20 de ani, mă gîndeam numai la mine: important era să înțeleg eu ceea ce puneam pe hîrtie. Treaba cititorului era să se descurce cum poate. Era vina lui dacă nu ajungea la gîndul meu. Eram arrogant și ceream ca „inteligența” mea să devină etalon pentru lectura oricui. De fapt, mă drogăm cu sonoritatea propriilor cuvinte, mă lăsam tîrît de ele, întrezărind în încolăcirile lor imprevizibile promisiunea unui sens. Cel mai adesea nimeream alături de ceea ce voisem inițial să spun sau pur și simplu uitam de la ce pornisem. Mă rătăceam pe cărări a căror existență nici măcar n-o bănuisem.

Pentru că știința adecvării cuvîntului la gînd și toarcerea unui fir al gîndirii se învață tîrziu – ele rămîn o luptă continuă, în care cel ce scrie e urmărit mereu de senzația că a ratat căderea perpendiculară pe sens –, exprimarea are cel mai adesea tendința să alunece în vag, în aluzie sau în incomprehensibil. Aproape niciodată nu găsim cuvintele pentru a spune întocmai ceea ce trăim sau gîndim. Suferim de neîndemînare verbală, ne scaldăm în vorbe care nu sînt în stare să decupeze, cu grația și precizia unui bisturiu, materia ideilor și a trăirilor noastre.

Cu vremea, văzînd cît de ușor le este atîtor autori să îngroape ideile sub mormane de cuvinte, mi-am făcut din simplitate comandamentul suprem al scrisului. Acum, cînd scriu, simt peste umăr privirea cititorului care îmi cere socoteală: „Ești sigur că am să înțeleg ce-ai vrut să spui?”. Încet-încet, hăituit de această fantomă exigentă, am început să sper că am atins acel grad de simplitate care mă face accesibil oricui.

Gabriel Liiceanu, Caiet de răscolat gânduri sau despre misterioasa circulație a ideilor de-a lungul timpului Editura Humanitas, 2019

ARS TRADUCENDI

Subiect limba germana

Traducere din limba română în limba germana

VII-VIII

Prietenii adevărați....

Traia odata, în vremuri demult apuse, într-o pădure verde și bogată, un iepuraș. Avea mulți prieteni și se mândrea tare mult cu lucrul asta.

Intr-o zi, iepurașul a auzit lătratul puternic al unor câini sălbatici. S-a înspăimântat foarte tare și a decis să le ceară ajutorul prietenilor săi. A mers la cerb și i-a spus:

- Dragul meu prieten, câțiva caini sălbatici mă fugaresc. Li poți tu rezezi cu coarnele tale?

Cerbul i-a răspuns:

- Este adevărat ca aș putea face asta, dar acum sunt ocupat. De ce nu îi ceri ajutorul ursului?

Iepurașul a alergat și mai infricoșat la urs:

- Dragul și puternicul meu prieten, te rog, ajută-mă! Pe urmele mele se afla niște câini fioroși. Te rog, alungă-i!

Ursul i-a răspuns:

- Imi pare rău, dar sunt obosit și flămând. Trebuie să gasesc neapărat ceva de mancare. Roag-o pe maimuța să te ajute.

Bietul iepuraș a alergat așa de la un prieten la altul, dar nici maimuța, nici elefantul, nici zebra nu l-au ajutat. Într-un final, el a înțeles că trebuie să găsească singur o cale de scăpare. A tras adânc aer în piept și, uitându-se în jur, a văzut un tufiș. S-a ascuns în spatele lui, s-a lungit la pământ și a stat fără suflare până au trecut câinii.

Morala: Adevărații prieteni sunt cei care te ajută oricând ai nevoie.

<https://www.qbebe.ro>, ușor modificat

ARS TRADUCENDI

Subiect limba germana

Traducere din limba română în limba germana

IX-X

Ușa frizeriei era deschisă, am văzut-o imediat ce-am trecut de cofetăria din colț. Asta era bine, mai rămânea să nu fie coadă. Nu-mi place s-aștept, n-am răbdare. Nu pot s-aștept nici în stație dacă nu se vede autobuzul venind. Plec pe jos și, bineînțeles, autobuzul mă depășește între stații. Dar măcar fac ceva, merg, nu pierd timpul așteptând. Iar acum nu era vorba numai de nerăbdarea mea obișnuită, sper să mă tund repede și apoi să merg la ăla cu piesele. Mi le-a promis de două săptămâni și de-atunci mă tot amână. Dacă nu le-a adus nici azi sunt hotărât să fac scandal. De fapt nici nu prea le mai vreau, sper să nu le fi adus ca să am motiv de ceartă.(...) Când am ajuns în ușa frizeriei eram deja nervos. În loc să intru parcă m-am lovit de o barieră invizibilă. Fața nervoasă de mai înainte mi s-a transformat într-una mirată aproape năucă. Asta nu se poate. Era coadă. La ora opt și cinci, dimineața, era deja coadă. M-am întors hotărât să renunț la tuns și să-i trag un perdaf ăluia cu piesele chiar dacă le-a adus deja. După câțiva pași m-am oprit. Nu puteam să nu mă tund, deseară plec la Arad și după amiază sunt ocupat, nu mai am timp de tuns. Ce porcărie! Toată dimineața pendulasem prin casă trăgând de timp, cu gândul că n-are rost să vin mai devreme de opt că e-nchis.

Daniel Barbu – *Frizeria Universală*

ARS TRADUCENDI

Subiect limba germana

Traducere din limba română în limba germana

XI- XII

Îmbrăcați în portul locului, porniră la drum în deșertul deschis, feriți de întuneric. Sus, pe camionul deschis, Kiv își strânse bine eșarfa peste față și căută să se adăpostească de vântul pe care-l simțea împingându-i rucsacul. Nu era deloc entuziasmat ca Novak, dimpotrivă. Ceilalți pasageri, înghesuiți unii într-alții de-a lungul remorcii camionului, îi priveau curioși.

Kiv urmări norul de praf scânteind în spatele lor și se gândi la amintirile lui pierdute. O visa tot mai rar ziua pe fetița aceea. Se temea să n-o găsească Pierce.

În clipa aceea, distinse clar zumzetul unui elicopter militar. Novak îi întinse binoclul. Kiv observă forma familiară, de viespe, la jumătate de kilometru de ei. Țopăia deasupra dunelor, o pată mică și verde la orizont.

Pasagerii înjurară și ridicară pumnii amenințători. Nu toți primeau cu bucurie prezența soldaților din Colonie.

— Ce vânt vă aduce pe-aici? îl întrebă pe Kiv un bărbat din apropiere.

— Suntem în concediu, răspunse Kiv.

Bărbatul râse.

— Nu-i un anotimp prea nimerit pentru concedii, vorbi străinul. Sunt furtuni de nisip.

Novak îl bătu pe Kiv pe umăr. Camionul se opri cu un hureit la un punct comercial izolat, o cocioabă de metal și câteva corturi.

— Mulțumim pentru sfat, îi spuse Kiv străinului, arătându-i o sticlă cu „diluante” de la Ryad. Ce altceva ar mai trebui să știm?

Bărbatul își linse buzele.

— A mai trecut și alții pe-aici. Oameni de la guvern. Noi n-am știut ce vor. Și nici nu i-am întrebat. Kiv îi dădu sticla. Mulțam, adăugă bărbatul.

Kiv și Novak porniră să traverseze oceanul nemărginit al dunelor.

Fața întunecată a memoriei – *Lael Salaets*

ARS TRADUCENDI

Subiect limba spaniola

Traducere din limba română în limba spaniola

Text clasele IX-X

Luna ne aude, ne zâmbește, apoi coboară și se bălăcește împreună cu noi în apele lacului. Fără de Lună – întunericul e foarte fioros, foarte fioros! În locul vostru măcar odată-n viață aș dormi mai puțin, dar aș face cunoștință cu Luna.

- Mie îmi place somnul, zice Lefânțică și cască.
- Hm, stă la îndoială Tigruț. Nu e nimic grav dacă o să fiu un pic mai mic. Oachiucua, se apropie el de broscuță, fă-mi te rog cunoștință cu Luna care zici că e atât de frumoasă. Nu cred că seamănă cu acel bostan. Nu cred și gata!
- Choa! Choa! Choa! Râde Oachiucua. Bineînțeles că nu seamănă. Vino la noapte pe malul lacului din Valea cu Roze! Te vei convinge singur. Pe cerul cu stele nimic nu e mai frumos ca Luna! Nimic!

Și Oachiucua dispare în pliurile frunzei de brusture.

Dar când vine noaptea Tigruț adoarme buștean.

Visează un vis ciudat. Se face că el, Tigruț, merge prin Valea cu Roze spre lacul de argint.

Noaptea e atât de neagră încât nu se vede nimic.

- Nu mi-e frică, nu mi-e frică, se încurajează Tigruț. Sunt foarte curajos, foarte curajos. Luna în comparație cu mine e o fricoasă, o fricoasă...

Deodată alunecă și se pomenește în apa rece a lacului.

Emilia Plugaru-„Visul lui Tigruț”

ARS TRADUCENDI

Subiect limba spaniola

Traducere din limba română în limba spaniola

Text clasele XI-XII

A fost odată un împărat, și el avea trei feciori. Când le-a venit și lor vremea de însurătoare, le-a zis împăratul:

– Dragii mei copii, v-ați făcut mari; mergeți de vă căutați ursitele, ca să intrați și voi în rândul oamenilor.

– Vorbele tale, tată, sunt pentru noi ca o icoană la care ne închinăm, răspunseră copiii și, după ce îi sărutară mâna, se gătiră, care mai de care, să plece mai curând.

Fiul cel mare se îmbracă cu hainele ce le avea el mai bune, luă oaste cu dânsul și bănet de ajuns.

Mergând spre răsărit, ajunse la curtea unui împărat care avea o fată, singură la părinți. O peți de la tatăl ei, împăratul, și învoiala se și făcu.

Asemenea și cel mijlociu, după ce se dichisi și el cum știu mai bine, plecă și el înspre apus. Ajunse și el la curtea unui alt împărat, carele asemenea avea o fată. Făcură vorba, și iute, iute, se logodi și el cu dânsa.

Pe fiul cel mai mic, însă, nu-l trăgea inima a pleca în pețit. Dară n-avu ce-și face capului, căci tată-său îl trimitea întruna să caute a se căpătui și el. Luă și dânsul niște haine, numai să nu zică nescine că nu s-a gătit, și de cheltuială ce pe apă nu curge, și plecă și el, știi, cam în dorul lelii.

Dară unde să se ducă? Nici el, iacă, nu știa. Mișca și el picioarele a lene, unul după altul înaintea lui, numai să zică că umblă, apucă pe o cărare ce întâlnește în cale, și merse pe ea, fără să-și dea seama unde se duce. Când, ce să vezi d-ta? Poteca pe care apucase, îl scoase drept la un eleșteu mare. În cale văzu o nua lungă de alun pe care o luă, așa de florile mărului, fără să știe ce are să facă cu dânsa.

Petre Ispirescu-„Broasca țestoasă cea fermecată”

ARS TRADUCENDI

Subiect limba franceza

Traducere din limba română în limba franceza

clasele VII-VIII

"Încă din seara în care am dus mâța de acasă, a început să bureze. Plouă și plouă. E vară, cald, și pământul are nevoie de apă pentru roadă. De două zile tot plouă. Îmi făceam griji pentru rândunele. Muștele s-au ascuns. Ce vor mânca părinții și puii? Am văzut rândunica-mamă zgribulită de vânt, sub streășina casei, nu cânta deloc, iar puii țipau. De s-ar opri ploaia mai repede, să iasă muștele la soare! Tare mi-era milă de ei... Am văzut cum au crescut, mai au puțin și zboară, acum le trebuie mai multă mâncare. Am colindat toată casa în căutarea muștelor, să prind și eu vreo două și să duc de mâncare la puișori.

[...] Rândunica stătea în ploaie și aștepta să ies. Față de ea, puii erau destul de urâți, dar poate se mai dreg și ei când cresc. Între timp, apărură și tatăl, care era mai mare și avea coadă mai lungă. Stăteau amândoi și mă urmăreau. A venit și Dan, curios să vadă ce fac. Am vrut să îi arăt și lui cuibușorul, dar m-am razgândit. Am auzit o găină cotcodăcind și am venit să caut oul, dar încă-i devreme. Nu-i nici un ou în cuibar. Ce păsărele, zise Dan, arătând rândunelele."

(Liliana Corobca, Kinderland, Editura Polirom, 2015)

ARS TRADUCENDI

Subiect limba franceza

Traducere din limba română în limba franceza

clasele IX-X

„Dumas nu se culca niciodată mai înainte de a scrie treizeci de pagini, aceasta în 10-12 ore. De aceea stilul său nu e grăbit ca acel din romanele de aventuri, amănunțele sunt interesante, iar fiecare cuvânt își are locul său hotărât în frază. Marele romancier avea o imaginație uimitoare. Odată a povestit reginei un roman pe care îl începuse, fără să știe cum o să se sfârșească, și regina, după două ore de ascultat, îl întrebă când o să-l publice. „Niciodată, răspunse povestitorul, l-am compus doar pentru distracția Măriei Voastre”.

Hugo și Dumas, acești coloși ai condeiului, nu rămâneau reci față de bunățile închinat stomacului și e cunoscută arta cu care marele romancier își pregătea mâncărurile favorite. Și prin scrierile lui povestește multe rețete interesante pentru bucătari și a lăsat chiar un tratat de artă culinară și unul cu sfaturi pentru gastronomi.

Hugo a fost un geniu în literatură. Despre imaginația și puterea sa de muncă se povestesc lucruri minunate. Când era de 14 ani a învățat singur spaniolește în trei săptămâni! (...) Hugo a murit foarte bătrân, lucrând mereu și mângâiat de dragostea câtorva nepoți ce îl iubeau.”

(M. Eliade - Cum am găsit piatra filozofală, Humanitas, 1996)

ARS TRADUCENDI

Subiect limba franceza

Traducere din limba română în limba franceza

clasele XI-XII

“Dimineața devreme, în Gara de Nord oamenii sunt cenușii. Lumina friguroasă de martie, chiar în zilele senine, își face loc cu greu peste peroanele cu asfalt peticit și peste scaunele de plastic roșu, murdare și crăpate. Cu geanta de voiaj pe umăr, îmi iau o cafea de la dozator și dau să urc în trenul care a tras în ultima clipă la linia 8. Ușa automată găsește cu cale să se închidă tocmai atunci, mă prinde la mijloc ca-ntr-o cămașă de forță, o parte din cafeaua fierbinte mi se varsă pe blugi și nu mă pot elibera. Ușile de la tren nu se deschid la presiune, cum se întâmplă la lift. Îmi amintesc de Pierre Richard în filmul “Ghinionistul”, scena cu intrarea în hotel, și un zâmbet îmi trece mai mult prin cap decât pe buzele strânse de durere. Cineva apasă, afară, pe buton și scap din menhină, cu paharul de plastic încă pe jumătate plin. Pe jumătate *plin*.

Mai fac câțiva pași și-mi cad ochii pe un bilețel scris de mână, lipit pe culoar : « Nu te preocupa ! O să fie bine ! » Acum zâmbetul reușește să-mi ajungă din cap pe chip. Admir potrivelile de felul ăsta.”

(Ioana Pârvulescu, *România redusă la scară. La scara trenului in Cum să fii fericit în România*, Editura Humanitas, București, 2017)